

Bölüm 8

FRANSIZCAYI YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENEN ÖĞRENCİLERDE KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIK

Zühre YILMAZ GÜNGÖR¹

1. GİRİŞ

Küreselleşen dünyamızda yabancı dil öğretiminde sadece dilin dilsel becerilerinin öğretilmesi değil aynı zamanda dilin kültürünün de öğretilmesi önem kazanmıştır. Kültür, belirli özellikleri, inançları ve şartları paylaşan belli bir topluluğun yaşam biçimi olarak tanımlanmakta ve kültürün tüm ortak ve farklılaştırıcı unsurları içinde barındırdığı belirtilmektedir (Tomlinson & Masuhara, 2004, aktaran Saraç & Arıkanç, 2010). Bir başka deyişle kültür, “dil ve düşünce arasındaki etkileşimin bir parçasıdır” (Brown, 2010, aktaran Demirbaş, 2013). Dolayısıyla bireyler arasında iletişimi sağlayan en etkili araç olan dili kültürden ayrı düşünmek imkânsızdır. Buna bağlı olarak, “her bir dil bizlere, o dili konuşan insanların duygu ve düşüncelerini anlatma biçimlerini, yaşama bakışlarını, değerlerini, gelenek ve göreneklerini, alışkanlıklarını anlamamızda bazı ipuçları vermekte ve dünya görüşümüzü zenginleştirmektedir” (Yılmaz Güngör, 2018).

Geçmişte bakıldığında, çokkültürlülüğün sıklıkla görüldüğü Kanada, Amerika ve Avustralya gibi ülkelerde, nüfus yoğunluğunu göçmenlerin oluşturmasıyla hoşgörüsüzlük, önyargı ve baskı gibi olumsuz davranışların yoğun bir şekilde yaşanması nedeniyle, bu ülkelerde farklılığa yer vermenin yeni ve yaratıcı yollarını bulmak için çok sayıda girişimde bulunulmuş ve zamanla çokkültürlülük kavramı benimsenmiştir (Üstün, 2011). Çok kültürlülük ırk, engelli olma, sosyo-ekonomik sınıf, yaş gibi özelliklerin yanı sıra etnik köken, dil, cinsel eğilim, sınıf, eğitim, dinsel yönelim gibi boyutların da farkına varılmasıdır (APA, 2003).

Çokkültürlü bir toplum içinde kültürel farklılıklara karşı duyarlı ve etkili iletişimin geliştirilmesi zorunluluğu kültürlerarasılık kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Dolayısıyla, içinde bulunduğumuz çağda, kültürlerarası etkileşimin sıklıkla yaşanması bireylerin birden fazla yabancı dili ve o dile ait kültürel öğeleri bilme zorunluluğunu da ortaya çıkartmıştır (Yılmaz Güngör, 2018). İlköğretimden üniversite eğitimine kadar olan süreçte, yabancı dil öğrencilerinin dünyaya

¹ Dr. Öğrt. Üyesi, Anadolu Üniversitesi, zuhreyilmaz@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Açıkgöz, A. (2018). *Kültürlerarası Duyarlılık*. <https://prezi.com/tpzrjyfficy/kulturlererasi-duyarlilik/>, Erişim, 18.12.2018.
2. Akbulut, Y. (2010). *Sosyal bilimlerde SPSS uygulamaları: Sık kullanılan istatistiksel analizler ve açıklamalı SPSS çözümleri*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
3. Aksoy, Z. (2016). Kültürlerarası İletişim Eğitiminde Öğrencilerin Kültürlerarası Duyarlılık Gelişimi Öz Değerlendirmeleri Üzerine Bir İnceleme, *Selçuk İletişim*, 9 (3), 34-53.
4. APA. (2003). Guidelines of Multicultural Education, Training, Research, Practice, and Organizational Change for Psychologists, *American Psychological Association*, May, 58 (5), 377-402.
5. Blest, D.C. (2003). A new measure of kurtosis adjusted for skewness, *Australian & New Zealand Journal of Statistics*, 45, 175-179.
6. Chakravarti, I., Laha, R. ve Roy, J. (1967). *Handbook of methods of applied statistics*. John Wiley and Sons 1, 392-394.
7. Chen, G. M. & Starosta, W. J. (2000). *The Development and Validation of The Intercultural Sensitivity Scale*, *Human Communication*, 3, 1-15.
8. Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik SPSS ve Lisrel Uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
9. Demirbaş, M. N. (2013). Investigating Intercultural Elements in English Coursebooks, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 291-304.
10. Dr Kraus and Partner Lexicon. *Interkulturelle Sensibilität*. <https://www.kraus-und-partner.de/wissen-und-co/wiki/interkulturelle-sensibilitaet>. Erişim, 27.12.2018.
11. Fritz, W., Möllenberg, A., Chen, G. *Die interkulturelle Sensibilität als Anforderung an Entsandte: Bedeutung und Elemente für ein Meßmodell*, <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/54811/1/683538462.pdf>, Erişim, 27.12.2018.
12. Gökmen, M. E. (2000). *Yabancı Dil Eğitiminde Kültürlerarası İletişimsel Edinç*, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/27/752/9600.pdf>, Erişim, 11.11. 2018.
13. Karasar, N. (1995). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 7. Basım. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık.
14. Öğüt, N. & Olkun, E. O. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Kültürlerarası Duyarlılık Düzeyi: Selçuk Üniversitesi Örneği, *Selçuk İletişim*, 11 (2), 54-73.
15. Sacchetti, C. *Interculturelle Sensibilität als Schlüsselkompetenz des 21. Jahrhunderts*, http://vpodbildungspolitik.ch/wpcontent/uploads/2016/06/Claudia_Sacchetti.pdf, Erişim, 29.12.2018.
16. Saraç, H. S. & Arıkanç, A. (2010). Yabancı Dil Ders Kitaplarında Hedef Kültür Bilgisini İncelemede Kullanılabilecek Kontrol Listesi Uygulaması, *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (1-2), 45-56.
17. Shapiro, S. S. ve Wilk, M. B. (1965). An analysis of variance test for normality (complete samples). *Biometrika*, 591-611.
18. Üstün, E. (2011). Öğretmen Adaylarının Kültürlerarası Duyarlılık ve Etnik Merkezçilik Düzeylerini Etkileyen Etmenler. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
19. Yılmaz Güngör, Z. (2018). Milli Eğitim Bakanlığı Kapsamındaki Ortaöğretim Kurumlarında Kullanılan Fransızca Yabancı Dil Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı, *Researcher: Social Science Studies*, 6 (3), 422-450.